

TÍTOL

EL RACISME TRACTAT DES DE LA MATÈRIA DE LLENGUA

DADES DEL CENTRE

Nom del centre SES BADALONA

Adreça Avda. Marquès de Sant Mori, 251

Codi postal 08391

Localitat Badalona

Telèfon 933974947

Adreça electrònica a8057746@xtec.cat

Servei territorial Barcelona II - Comarques

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

Es tracta el tema del racisme des de la classe de llengua castellana a partir d'una notícia i fent un debat i un *roll play*. D'aquesta manera es potencia l'empatia i s'introdueix una

visió diferent sobre els immigrants tenim com a prioritat els valors del respecte i de la tolerància.

ÀMBITS D'ACTUACIÓ (Esborreu el que no procedeixi)

Nivell de 2n d'ESO

ÀREES/MATÈRIES/MÒDULS

Llengua castellana

CAPACITATS/COMPETÈNCIES

Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
Competència d'aprendre a aprendre.
Competència social i ciutadana.

DESCRIPCIÓ DE LA BONA PRÀCTICA

Curs acadèmic 2007-08

Punt de partida L'experiència didàctica "El racisme tractat des de la matèria de llengua" s'ha dut a terme a la SES i neix de la diversitat cultural que en trobem a l'aula. Al centre hi ha un alt percentatge d'alumnes nous procedents del Pakistan, nord d'Àfrica, la Xina i Llatinoamèrica. És un fet que aquesta realitat planteja conflictes i casos de racisme i rebuig dels alumnes autòctons envers els immigrants. Així doncs, s'ha plantejat una estratègia d'actuació per tractar el tema del racisme i s'ha fet treballant l'empatia dels alumnes autòctons.

Objectius

1. Respectar la pluralitat cultural i prendre consciència de la riquesa que representa.
2. Reforçar la integració social.
3. Afavorir el desenvolupament de la personalitat de l'alumnat.
4. Desenvolupar la capacitat de comunicació de l'alumnat

Desenvolupament de l'experiència Es disposa la classe en forma d'U per afavorir la comunicació i la integració de l'alumnat en totes les activitats. A més a més, aquesta es una disposició molt encertada especialment per a l'activitat del debat.

Es comença la primera sessió amb l'avaluació inicial a partir del vocabulari sobre el tema del racisme. Les activitats de desenvolupament es treballen amb l'adaptació d'una activitat proposada a la pàgina web www.profes.net: "Ponte en su lugar". Es

llegeix una notícia inspirada en fets reals relativa a la discriminació de la que són objecte els fills d'immigrants magrebins. Seguidament, es veuen les parts de la notícia i aspectes gramaticals, continguts de lèxic i d'ortografia a partir del text (subjecte i predicat, prefixes i sufixes i normes d'accentuació,). Aquesta tasca es fa a partir de fotocòpies de la notícia i d'activitats que són supervisades en tot moment per la professora. La correcció de les mateixes és en grup obert.

A la segona sessió té lloc l'activitat de motivació: debat i *roll-play*. Primerament es donen les expressions per opinar i demanar opinió i les regles del debat. En segon lloc, es dona pas a l'assignació del rols (pares d'alumnes del barri, pares d'alumnes magrebins, directora de l'institut, representant de l'alumnat, representant d'una associació d'ajut als immigrants, moderador i secretari). Malgrat que es fa creure a l'alumnat que els rols són assignats a l'atzar, la professora ha manipulat l'assignació dels papers de manera que l'alumne/a amb més prejudicis tingui el rol de la víctima o del més desfavorit. Cadascun dels participants té un/a observador/a que ha d'omplir una graella amb diferents ítems: respecta els torns de paraula, fa ús de les expressions per opinar, les intervencions s'escauen, té un to de veu adequat, fa errades de vocabulari, fa ús de mots de registre informal, escolta amb atenció, etc.

El debat ha de ser molt pautat per aconseguir els objectius marcats. Un cop acabat el debat general, la professora introdueix l'avaluació amb una breu descripció del desenvolupament de l'experiència. Els observadors fan una crítica sobre el desenvolupament del debat. Seguidament, cadascú expressa com s'ha sentit en el rol que li ha tocat fer. La professora fa notar les ocasions en les que les argumentacions han estat guiades per prejudicis i posa èmfasi en les circumstàncies en les que els interlocutors s'hagin mostrat intolerants durant el debat. El secretari exposa les conclusions.

Hi ha una avaluació continua tenint en compte les activitat de desenvolupament i motivació així com l'actitud demostrada en les desenvolupament d'aquestes.

La culminació de la unitat didàctica té lloc a la tercera sessió amb l'activitat de síntesi que consisteix en la creació d'una notícia relacionada amb el tema de la integració cultural a partir de titulars proporcionats per la professora: "Se cierra una discoteca por pinchar canciones xenófobas"; "La fiesta de la inmigración prepara su tercera edición"; "Crecen las matrículas de alumnos inmigrantes en Cataluña"; "El deporte une, el racismo divide."; "Multas por insultos racistas desde las gradas de los estadios de fútbol."; "Cien pasajeros en contra de un revisor de un tren por su actitud racista."

L'activitat de redacció es duu a terme per parelles en suport informàtic (aula d'informàtica) amb l'assessorament constant de la professora. L'alumne/a autocorregeix el text escrit amb les pautes de correcció d'estil i d'ortografia facilitades per la professora a començament de curs. Finalment, es llegeixen les produccions en veu alta. Aquesta activitat juntament amb la nota dels exercicis realitzats a classe forma part de l'avaluació sumativa.

*Treball competencial
(metodologia/tipologia
d'activitats/organització
social)
Veure annex guia d'ús*

S'ha treballat el tema transversal del racisme a la classe de llengua castellana tot recuperant conceptes de la matèria tractats durant el curs. L'experiència té dos aspectes diferenciats:

- a) Aspecte curricular: interès per ampliar i enriquir el vocabulari personal relatiu al tema del racisme i de la integració cultural i aplicar-lo adequadament en les manifestacions orals i escrites. Ús de les regles del debat, desenvolupar un rol determinat en un debat i ús de les expressions per opinar. Afició a la lectura com a font de coneixement i de plaer. Elaboració d'una notícia.
- b) Aspecte extracurricular: respecte i interès per la riquesa que aporta la diversitat cultural i acceptació de persones d'altres països i cultures. Experimentació de les diferents actituds en una situació col·lectiva. Comprensió dels mecanismes d'actuació de prejudicis.

Temporització

Les activitats d'aprenentatge s'han dut a terme durant tres sessions d'una hora de durada cadascuna (segon trimestre).

*Recursos humans i
materials*

Participen en l'experiència dues professores del departament de castellà i tots els alumnes de 2n de l'aula ordinària.
Materials: fotocòpia d'activitats (notícia, rols, graella de l'observador), diccionari "Anaya".
Sala ordinària i sala d'informàtica.

La valoració d'aquesta l'experiència didàctica és molt positiva: l'alumnat s'ha implicat i han experimentat diverses vivències a partir del treball de l'empatia.

Valoració i conclusions

He descobert que els alumnes que normalment fan comentaris de tipus racista i tenen més prejudicis han sabut argumentar una posició totalment tolerant i integradora emprant arguments del tot coherents. Per acabar, paga la pena esmentar que les evidències o mostres que reflecteixen millor el petit canvi d'actitud en alguns dels alumnes pel que fa als immigrants i la seva integració són les opinions que han sortit com a resultat del *roll-play* del debat: "M'he sentit important defensant als immigrants", "Aquesta discriminació ens podria passar a nosaltres si anéssim a un altre país", "No tots els immigrants són iguals".

Donar a conèixer aquesta experiència didàctica pot ser engrescador per enriquir les nostres aules mitjançant la diversitat cultural.

Criteris d'avaluació

La manera d'avaluar aquesta activitat és la següent:

.Avaluació inicial: a partir del vocabulari sobre el tema del racisme.

.Avaluació continua: a partir de les activitats de desenvolupament i motivació, així com l'actitud demostrada en el desenvolupament d'aquestes.

.Avaluació sumativa: a partir de les activitats de síntesi i nota dels exercicis realitzats a l'aula.

Es tindran en compte els següents valors i actituds:

1. Afició a la lectura com a font de coneixement i de plaer.
2. Col·laboració i bona disposició durant el desenvolupament de l'experiència didàctica.
3. Respecte i interès per la riquesa de la diversitat cultural.

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació Carolina Ferrer.

Professorat implicat Carolina Ferrer i M. Carme López.

CONTACTE

Nom i cognoms Carolina Ferrer

Telèfon 933974947

Unitat SES de BADALONA

(Per emplenar pel validador/a de la pràctica)

VALIDADOR/A

Nom i cognoms Josep Biayna

Adreça electrònica jbiayna@xtec.cat

Servei Educatiu de Badalona - CRP

RESUM PER ACCEDIR A LA FITXA

Títol El racisme tractat des de la matèria de llengua.

Centre SES Badalona

Població Badalona

Àmbit d'actuació 2n d' ESO

Breu descripció L'experiència didàctica neix de la diversitat cultural que ens trobem a l'aula i els conflictes i casos de rebuig envers l'alumnat nouvingut que es produeixen. Des de la matèria de llengua es planteja una estratègia d'actuació per tractar el tema del racisme i es duu a terme mitjançant una sèrie d'activitats amb l'objectiu de treballar l'empatia de l'alumnat autòcton i el respecte a la diversitat.